

 Πρόγραμμα Σπουδών: Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών

 Θεματική Ενότητα: ΔΕΟ 24: Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική

 Ακαδ. Έτος: 2021-22

 1η Γραπτή Εργασία

 Ημερομηνία: **16/11/2021**

Αποκάλυψη του 1ου Θέματος

1. Μελέτη Εκφώνησης
2. Λέξεις Κλειδιά
3. Ερωτήματα Αποκάλυψης
4. Απαιτούμενες Γνώσεις
5. Πηγές

Μελέτη εκφώνησης

«Τον Αύγουστο του 2021 οι πυρκαγιές μεγάλης κλίμακας, που κατέκαψαν τη βόρεια Εύβοια, την Αττική και άλλες περιοχές της χώρας μας, επανέφεραν με δραματικό τρόπο το ζήτημα της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών πολιτικής προστασίας και της αποκατάστασης των πληγέντων. Η συγκυρία αυτή οδήγησε την Κυβέρνηση σε αλλαγές με τη δημιουργία του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, τη μεταφορά των δασαρχείων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τη συγκέντρωση και καθοδήγηση των δράσεων αποκατάστασης στο πρωθυπουργικό κέντρο με τη σύσταση θέσης Υφυπουργού παρά τω Πρωθυπουργώ αρμόδιου για θέματα κρατικής αρωγής και αποκατάστασης από φυσικές καταστροφές, τη μετάβαση από την πρακτική των αποσπασματικών δράσεων στην υιοθέτηση ολιστικών αναπτυξιακών σχεδίων για την οικονομική επανεκκίνηση των πληγισών περιοχών.»

Μελέτη εκφώνησης

Να εξηγήσετε γιατί οι παραπάνω επιλογές της Κυβέρνησης δεν αποτελούν αλλαγές βαθμιαίας προσέγγισης (προσαυξητικού χαρακτήρα), αλλά και δεν μπορούν να ερμηνευθούν σύμφωνα με το ορθολογικό πρότυπο πολιτικής διαδικασίας.

Στη συνέχεια, με βάση το υπόδειγμα του Kingdon, αναφερθείτε στους παράγοντες που κατά τη γνώμη σας συνέτρεξαν για να πραγματοποιηθούν οι αλλαγές αυτές στην ακολουθούμενη πολιτική του κράτους.»

Ερωτήματα Αποκάλυψης

1. Σε τί συνίσταται η διαδικασία λήψης αποφάσεων (decision making);
2. Το εργαλείο της δημόσιας διαβούλευσης σε ποιο σημείο του κύκλου της δημόσιας πολιτικής εντοπίζεται;
3. Τί σημαίνει κυβερνητική ατζέντα, ποιές οι μορφές αυτής και ποιοί οι δρώντες που μπορεί να παίξουν σημαντικό ρόλο κατά το στάδιο θέσπισης της κυβερνητικής ατζέντας;
4. Ποιά τα βασικά μοντέλα ως προς τη διαδικασία θέσπισης της επίσημης ή θεσμικής ατζέντας και με ποιό μοντέλο διακυβέρνησης συσχετίζεται καθένα από αυτά;

Λέξεις – φράσεις Κλειδιά

1. βαθμιαία προσέγγιση
2. ορθολογικό πρότυπο
3. πολιτική διαδικασία
4. υπόδειγμα Kingdon

- ✓ βαθμιαία προσέγγιση (ή προσαυξητικό μοντέλο) - κύριος εκφραστής του μοντέλου ο Lindblom
- Οι αποφάσεις πολιτικής λαμβάνονται τελικά με βάση αυτό που είναι πολιτικά πραγματοποιήσιμο και όχι με βάση αυτό που είναι επιθυμητό.
- λήψη αποφάσεων μέσω της διαδικασίας «βλέποντας και κάνοντας» (ή «παλεύοντας να τα βγάλω πέρα») μέσα από συνθήκες που ενέχουν μειωμένη προβλεψιμότητα & αυξημένη συνθετότητα και δυσκολίες.
- η λήψη αποφάσεων γίνεται με μικρά βήματα, χτίζοντας συνεχώς πάνω στην υφιστάμενη κατάσταση.

Βασικά χαρακτηριστικά του προσαυξητικού μοντέλου

- Προχωρά μέσω συνακόλουθων προσαυξητικών αλλαγών
- Προϋποθέτει παράλληλες μεταβολές και διαπραγματεύσεις
- Αποκλείει επιλογές τυχαία και όχι λόγω συστηματικής και συνειδητής απόφασης
- Οι πολιτικές δεν σχεδιάζονται για πάντα
- Δεν καθοδηγείται από κάποια θεωρία

- Δεν προσπαθεί να κατανοήσει όλες τις συντεταγμένες του προβλήματος και να μελετήσει όλες τις πιθανές λύσεις, διότι κάτι τέτοιο θεωρείται μάταιο και αναποτελεσματικό.
- Επιτυχημένη απόφαση είναι αυτή για την οποία υπάρχει συμφωνία και ενδεδειγμένη διαδικασία και αυτή που απλώς ακολουθεί στόχους.
- Συμπεριλαμβάνει δοκιμές και λάθη.

Το προσαυξητικό μοντέλο εξηγεί τους λόγους για τους οποίους συχνά επικρατεί το status quo και όχι πιο ραγδαίες αλλαγές.

- Είναι ευκολότερο να συνεχιστεί ο συνήθης τρόπος μοιράσματος των περιορισμένων πόρων μεταξύ των διαφόρων συμμετεχόντων παρά να υιοθετηθούν καινούργιες αξίες και ριζικά νέες προτάσεις. Οπότε επιλέγεται η συνέχιση του status quo ή μικρές παρεκκλίσεις από αυτό.
- Οι συνήθειες διαδικασίες της γραφειοκρατίας τείνουν να ευνοούν τη διατήρηση των υπάρχουσών δομών παρά την ριζική ανατροπή τους. Οπότε, σε πολλούς τομείς πολιτικής, οι στόχοι και τα μέσα ταυτίζονται και το ποιοι στόχοι τελικά προκρίνονται εξαρτάται από τα διαθέσιμα μέσα.

παράδειγμα προσαυξητικού μοντέλου: «προσαυξητικοί κρατικοί προϋπολογισμοί»

Η δημιουργία του νέου προϋπολογισμού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους ΛΟΓΩ του υψηλού κόστους δημιουργίας εναλλακτικών και λήψης βέλτιστων αποφάσεων σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα των αποτελεσμάτων ⇒ λήψη αποφάσεων απλά «αρκετά καλές» με αποτέλεσμα να υπάρχουν μικρές μεταβολές στις δημόσιες πολιτικές.

✓ ορθολογικό πρότυπο

Ακολουθεί τη λογική της θεωρίας της ορθολογικής επιλογής

Ένα ορθολογικό υποκείμενο ακολουθεί συγκεκριμένες ενέργειες ώστε να λάβει μια απόφαση:

- Τίθεται ο στόχος για την επίλυση του προβλήματος
- Διερευνώνονται και καταγράφονται όλες οι πιθανές στρατηγικές για την επίτευξη του στόχου.

- Προβλέπονται όλες οι ενδεχόμενες επιπτώσεις κάθε εναλλακτικής λύσης και υπολογίζεται η συγκεκριμένη πιθανότητα πραγματοποίησης κάθε ενδεχόμενης επίπτωσης.
- Επιλέγεται η στρατηγική που βρίσκεται πιο κοντά στη λύση του προβλήματος ή που συνεπάγεται το μικρότερο δυνατό κόστος.

Το ορθολογικό μοντέλο επιδιώκει να βρει διαδικασίες που θα οδηγήσουν σε επιτυχημένη λήψη αποφάσεων για την επίτευξη των εκάστοτε πολιτικών στόχων.

✓ Μοντέλο του «κάδου απορριμάτων»

- Θεωρεί ότι τα διάφορα ζητήματα και οι αρμόδιοι για τη χάραξη της πολιτικής αναμειγνύονται τυχαία στο πλαίσιο μιας διαδικασίας λήψης αποφάσεων, όπως τα σκουπίδια ανακατεύονται μέσα στον κάδο.
- Η λήψη αποφάσεων είναι μια σύνθετη, μη προβλέψιμη διαδικασία, που δεν έχει σχεδόν καμία σχέση με την αναζήτηση μέσων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων. Οι στόχοι συχνά είναι άγνωστοι στους σχεδιαστές πολιτικής, που αποφασίζουν δράσεις & επιλέγουν μέσα υλοποίησης με τελείως τυχαίο τρόπο.

- Υπάρχει πληθώρα δρώντων και λύσεων, που συνδυάζονται σε μια χαλαρή διαδικασία. Οι προτιμήσεις είναι ασαφείς και ασταθείς και συνήθως η απόφαση ότι πρέπει κάτι να γίνει είναι αυτή που δημιουργεί τις προτιμήσεις.

✓ Πολιτική διαδικασία

Αναφέρεται στη λήψη αποφάσεων, η οποία αποτελεί πολιτική διαδικασία και όχι τεχνοκρατική άσκηση, αφού κάθε απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της απόφασης διατήρησης του status quo, συνεπάγεται «νικητές» και «ηττημένους».

Παρατηρήσεις ως προς την διαδικασία λήψης αποφάσεων:

1. Όσο προχωράνε τα στάδια του κύκλου της δημόσιας πολιτικής τόσο μειώνεται ο αριθμός των φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία.

Οπότε στο στάδιο της χάραξης της κυβερνητικής ατζέντας συμμετέχει μεγάλος αριθμός κοινωνικών φορέων, ο οποίος μειώνεται κατά τη διαμόρφωση της πολιτικής. Στη λήψη αποφάσεων ουσιαστικά συμμετέχουν μόνο οι κυβερνητικοί φορείς που έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν αποφάσεις ενώ εξαιρούνται όλοι οι μη κυβερνητικοί φορείς.

2. Παρά την επίδραση της παγκοσμιοποίησης και της ΕΕ στην κυβερνητική ατζέντα, στη λήψη αποφάσεων η σκυτάλη επανέρχεται στο κράτος.

➤ **Λήψη αποφάσεων**

- Επιλογή μίας λύσης μέσα από έναν σύνολο πιθανών λύσεων που έχουν διατυπωθεί κατά το στάδιο διαμόρφωσης της πολιτικής.
- Οι αποφάσεις πρέπει να είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα και τους νόμους του κράτους.
- Οι αποφάσεις πολιτικής απαιτούν τη συμφωνία διάφορων θεσμικών σημείων στην αλυσίδα των αποφάσεων – σημεία αρνησικυρίας

«Θεωρία παικτών αρνησικυρίας»

- **Παίκτης αρνησικυρίας** είναι το ατομικό ή συλλογικό υποκείμενο, η συμφωνία του οποίου είναι αναγκαία για την αλλαγή του status quo.
- Οι παίκτες αρνησικυρίας μιας χώρας προκύπτουν από το Σύνταγμά της, όπως ο Πρόεδρος, η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Γερουσία για τις ΗΠΑ, ή από το πολιτικό σύστημα, όπως τα διαφορετικά κόμματα που συμμετέχουν σε έναν κυβερνητικό σχηματισμό στην Ευρώπη.

- ✓ υπόδειγμα ή προσέγγιση Kingdon - Σχολή των φαναλιστών
- μοντέλο ως προς τη διαδικασία θέσπισης της επίσημης ή θεσμικής ατζέντας
- Ακολουθεί τη λογική των φαναλιστών (ο φαναλισμός αντιλαμβάνεται την κοινωνία και κατ' επέκταση τον δημόσιο τομέα, ως ένα ανοργάνωτο και άναρχο σύστημα, το οποίο δεν διέπεται από συγκεκριμένες νομοτέλειες και αξίες. Αντιλαμβάνεται το σύστημα ως ένα πυκνό πλέγμα κανόνων με ταυτόχρονα χαμηλή συλλογικότητα → περιγράφει κοινωνίες με έντονο ατομικισμό που εξακολουθούν ωστόσο να διέπονται από άκαμπτους κανόνες.)

Για το **σηματισμό** της κυβερνητικής ατζέντας αλληλεπιδρούν 3 παράμετροι:

→ τα **προβλήματα** που συνίστανται στις αντιλήψεις της κυβέρνησης περί των δημοσίων προβλημάτων που είτε πληροφορείται τυχαία είτε κατόπιν ασκηθείσας κριτικής.

→ οι **δημόσιες πολιτικές** που συνίστανται στις λύσεις που προτείνουν οι ειδικοί και τις πιθανότητες που έχουν,

→ στην **πολιτική** που αφορά στις εθνικές προτεραιότητες και στις πιέσεις από ομάδες συμφερόντων.

Οι τρεις παράμετροι λειτουργούν ανεξάρτητα η μία από την άλλη.

Σε κάποιο σημείο όμως συναντιούνται και δημιουργείται το **παράθυρο πολιτικής** (κυρίως σε κρίσιμες στιγμές).

Τότε, λύσεις προσκολλώνται σε προβλήματα, ενώ και τα δύο μαζί προσκολλώνται σε ευνοϊκές πολιτικές δυνάμεις.

- Το πότε και το πως ένα θέμα μπαίνει στην επίσημη ατζέντα είναι ένα τυχαίο γεγονός και εξαρτάται από διάφορους ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες και κρίσεις.

Ευχαριστώ
για το ενδιαφέρον &
την ενεργό συμμετοχή σας!!!

